

Nederlandse burgers en militairen werden in de Tweede Wereldoorlog in Zuidoost Azië door de Japanners geïnterneerd in kampen. Enkele van deze kampen waren alleen voor krijgsgevangenen, andere hadden zowel burgerlijke als militaire geïnterneerden en weer anderen waren exclusief bestemd voor burgers. In veel van deze kampen begonnen de scouts met ondergrondse bijeenkomsten. Militairen in de werkkampen langs de Birmaspoorlijn en in kampen in Nederlands Indië richtten stammen op en in de burgerkampen begonnen scoutingvrijwilligers met het organiseren van activiteiten voor de daar aanwezige kinderen.

Kamp Kareës, Bandung, West Java, NOI

Dit kamp bestond uit een woonwijk in het zuidoostelijk stadsdeel van Bandung, begrensd door de Papandajanlaan, Tangkoeban Prahoelaan, Windoestraat, Galoengoenglaan, Halimoenlaan, Malabarlaan, Wajanglaan (achterzijde huizen) en Boerangranglaan. In december 1944 werden veel van de geïnterneerden overgeplaatst. Ze kwamen onder andere terecht in kamp Tjihapit, Kamp Tjideng en Kampong Makassar.

Scouting

Akela Ch. Coster startte in het kamp met Scoutingactiviteiten voor de jongens. Omdat Scouting door de Japanners verboden was, werden andere namen voor de speltakken gebruikt; Roodhuiden, Ridders van de ronde tafel en Woudlopers. In oktober 1943 werd begonnen met sportmiddagen. De centrale leiding berustte bij Mevrouw H. de Meyer, Akela Tilly Bout uit Cheribon en Akela Coster uit Buitenzorg. De belangstelling was zo groot dat niet minder dan 12 welpenhordes met max 32 kinderen aan de slag gingen, bij voorkeur onder leiding van personen die met Scouting bekend waren. In januari 1944 begon Coster met activiteiten voor de grotere kinderen in de scoutsleeftijd. Ze heten de Ridders van de Ronde Tafel en Coster werd Galahad genoemd. Na hun installatie kregen ook zij een insigne en hadden een wet en belofte. In maart 1944 bleek de toeloop van oudere jongens van 15 en 16 zo groot, dat gestart werd met een nieuwe club, de Woudlopers. Deze groep was soms wel 60 man groot.

Eind 1944 werden de jongens boven de 11 jaar bij de moeders weggehaald en van Kareës naar kamp Tjihapit in Bandung gebracht. Akela Coster ging met de jongens. Er was in dit kamp geen tijd voor Scoutingactiviteiten, maar de groep uit Kareës bleef elkaar wel ontmoeten.

De meisjes hadden een soortgelijke organisatie. De kabouters werden Zonnestraaltjes genoemd, onder leiding van mevrouw **Ernie Sieburg**. De Zonnestraaltjes hadden een clublied. **Ineke de Putter** was één van de meisjes die hier lid van was en heeft de tekst altijd onthouden. Het werd gezongen op de wijs van een Amerikaans volksliedje:

*'Wij zijn allen zonnestraaltjes, altijd vriendelijk en blij. Ben je soms bedroefd of heb je groot verdriet? Kijk dan maar naar mij.
'k Maak je wel aan 't lachen, hoor. De zon schijnt immers blij, dus weg die nare rimpels, kijk naar mij en lach, lach en wees blij!'*

Crien Bolhuis had de leiding over de meisjes boven de 12 jaar.

In het kamp werd ook **Bep van Oyen** geïnterneerd. Ze was voor de oorlog Captain (afgekort als Cap) bij een Pioniers-vendel in Buitenzorg. Ook 14 van haar pioniers kwamen terecht in het kamp. Ze gingen illegaal door met hun activiteiten en het Vendel werd met enkele enthousiaste meiden aangevuld tot 20. Totdat op 8 december 1944 een groot deel van het kamp op transport werd gesteld naar Kamp Tjideng, heeft de groep vanaf 19 maart 1943 in het geheim haar opkomsten gedraaid. Na de oorlog bleven de pioniers elkaar in Nederland ontmoeten.

Meer informatie

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Kareës \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Woudloopers' - Het Geheugen \(delpher.nl\)](#)

[Ridders v.d. Ronde Tafel' - Het Geheugen \(delpher.nl\)](#)

[Roodhuiden' - Het Geheugen \(delpher.nl\)](#)

[NAAM \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

Scoutingmuseum Rotterdam

De Padvindster oktober 1946

[De schalmey: officieel orgaan voor besturen en leidsters van het Nederlandsche Meisjesgilde, jrg 19, 1948, no 2, 1948 » 1948-02 - Pag. 10 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.